

Druk nr 609

Warszawa, 16 kwietnia 2008 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Komisja Nadzwyczajna "Przyjazne
Państwo" do spraw związanych
z ograniczaniem biurokracji
NPP-020-5-2008

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu, Komisja Nadzwyczajna "Przyjazne Państwo" do spraw związanych z ograniczaniem biurokracji wnosi projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn.

Do reprezentowania stanowiska Komisji w pracach nad projektem ustawy został upoważniony poseł Mirosław Sekuła.

Przewodniczący Komisji

(-) Janusz Palikot

USTAWA

z dnia 2008 r.

o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn

Art. 1.

W ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2004 r. Nr 142, poz. 1514, z późn. zm.¹) w art. 4a:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zwalnia się od podatku nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych przez małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, rodzeństwo, ojczyma i macochę.”;

2) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych na podstawie darowizny lub polecenia darczyńcy zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, ma zastosowanie, jeżeli podatnik:

- 1) zgłosi nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w terminie miesiąca od dnia powstania obowiązku podatkowego, z zastrzeżeniem ust. 2 i 4, oraz
- 2) udokumentuje - w przypadku gdy przedmiotem nabycia są środki pieniężne, a wartość majątku nabytego łącznie od tej samej osoby w okresie 5 lat poprzedzających rok, w którym nastąpiło ostatnie nabycie, doliczona do wartości rzeczy i praw majątkowych ostatnio nabytych, przekracza kwotę określoną w art. 9 ust. 1 pkt 1 - ich otrzymanie dowodem przekazania na rachunek bankowy nabywcy albo jego rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową lub przekazem pocztowym.”.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 146, poz. 1546, 2005 r. Nr 143, poz. 1199, Nr 169, poz. 1418 oraz z 2006 r. Nr 222, poz. 1629.

UZASADNIENIE

1. Wyjaśnienie celu ustawy.

Zmiana odpowiada propozycjom dotyczącym zniesienia istniejących warunków formalnych korzystania ze zwolnienia od podatku od spadków i darowizn w przypadku nabycia majątku od członków najbliższej rodziny.

2. Stan obecny.

Aktualnie obowiązujące przepisy (art. 4a ust. 1 ustawy o podatku od spadków i darowizn) uzależniają korzystanie z tego zwolnienia od m.in. złożenia stosownego zgłoszenia do właściwego urzędu skarbowego w stosunkowo krótkim i nieprzywracanym terminie 30 dni. Przy powszechnym braku znajomości tego warunku przez zainteresowanych, wielu uprawnionych podatników traci prawo do tego zwolnienia wyłącznie z przyczyn formalnych.

3. Różnice między dotychczasowym a przewidywanym stanem prawnym.

Propozycja przewiduje zniesienie obowiązku zgłoszenia nabycia majątku jako warunku korzystania ze zwolnienia. Warunek ten (jak również warunek dokonania darowizny pieniężnej za pośrednictwem banku) zachowany jest jedynie dla przypadków nabycia majątku na podstawie darowizny lub polecenia darowizny, co jest uzasadnione potrzebą ochrony przed możliwymi nadużyciami w braku tego rodzaju ograniczeń (np. w zakresie dokumentowania pochodzenia majątku i źródeł finansowania wydatków). Ryzyko takich nadużyć nie występuje w przypadku nabycia w pozostałych wypadkach, gdzie zapewniony jest udział czynnika oficjalnego.

4. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu państwa (ew. jednostek samorządu terytorialnego)

Podatek od spadków i darowizn stanowi dochód jednostek samorządu terytorialnego (gmin i miast na prawach powiatu), pobierany przez naczelników urzędów skarbowych.

Z punktu widzenia budżetu państwa zmiana ma charakter zasadniczo neutralny (technicznie może ograniczyć koszty związane analizą napływających zawiadomień, co jednak będzie zasadniczo nieodczuwalne finansowo, szczególnie, iż odnośne obowiązki weryfikacyjne traktowane są w praktyce urzędów skarbowych łagodniej niż w podatkach państwowych).

Z punktu widzenia samorządów terytorialnych jest to zmiana teoretycznie neutralna, jednak w praktyce prowadząca do zmniejszenia uzyskiwanych dochodów o charakterze fiskalnym.

Brak wpływu z punktu widzenia konstrukcyjnego widoczny jest w pozostawieniu bez zmian zakresu podmiotowego i przedmiotowego obowiązywania zwolnienia z art. 4a ustawy. Z tego też powodu, formalny zakres i dolegliwość obowiązku podatkowego nie ulegają zmianie. Zmianie ulega natomiast mechanizm powstania prawa do zwolnienia podatkowego.

Jednocześnie jednak z punktu widzenia praktyki funkcjonowania podatku, powinien zostać odnotowany prawdopodobny spadek wpływów, związany z likwidacją bariery formalnej stosowania zwolnienia w postaci restrykcyjnie zakreślonego obowiązku informowania naczelnika urzędu skarbowego. Brak odnośnego zawiadomienia skutkujący utratą prawa do zwolnienia, stanowił dotychczas powód, dla którego część podmiotów uprawnionych do korzystania z tego dobrodziejstwa, podlegała opodatkowaniu na zasadach ogólnych.

Z punktu widzenia prawnego projektowana zmiana jest zatem neutralna fiskalnie, jednak w praktyce może spowodować ograniczenie wpływów budżetów gmin. Skala tego zjawiska jest trudna do oszacowania *ex ante*, jednak jej dolegliwość dla zainteresowanych powinna być nieodczuwalna z uwagi na niewielką wydajność fiskalną podatku od spadków i darowizn. Wpływy z omawianego podatku, przed wprowadzeniem zwolnienia z art. 4a ustawy wahały się na poziomie 0,4/0,5 % dochodów jednostek samorządu terytorialnego, dając zagregowany wpływ:

2004 – 218 941 tys. zł.

2005 – 225 889 tys. zł

2006 – 271 585 tys. zł.²

Zgodnie z danymi Ministerstwa Finansów, zawartymi w uzasadnieniu do projektu ustawy wprowadzającej zwolnienie z art. 4a, wpływy z opodatkowania transferów majątkowych w podatkowej grupie I stanowiły 75-80% całości realizowanych dochodów. Przy braku danych za pierwszy okres sprawozdawczy obowiązywania ustawy, tj. sprawozdania z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za rok 2007, można jedynie zakładać, iż wcześniejsze analizy Ministerstwa Finansów, powinny zostać potwierdzone przez praktykę.

5. Ocena zgodności z prawem Unii Europejskiej

Projekt ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

² Dane wg. Sprawozdań z wykonania budżetu państwa. Informacja o wykonaniu budżetów jednostek samorządu terytorialnego z lat: 2004, 2005 i 2006.

Warszawa, 28 marca 2008 r.

BAS-WAEiM-1117/08

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
o zgodności komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od
spadków i darowizn (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Mirosław
Sekuła) z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn przewiduje zniesienie warunku, od którego uzależnione jest zwolnienie od podatku od spadków i darowizn nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych przez małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, rodzeństwo, ojczyma i macochę w drodze dziedziczenia. Ponadto, projekt przewiduje, że zwolnienie od podatku w przypadku nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych na podstawie darowizny lub polecenia darczyńcy ma być uzależnione od zgłoszenia właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego nabycia własności rzeczy lub praw w terminie miesiąca od dnia powstania obowiązku podatkowego oraz – w niektórych przypadkach – od udokumentowania otrzymania środków pieniężnych na rachunek bankowy lub przekazem pieniężnym.

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje spraw objętych projektem ustawy.

III. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt ustawy pozostaje poza zakresem prawa Unii Europejskiej.

IV. Konkluzje

Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 28 kwietnia 2008 r.

BAS-WAEM-1118/08

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
dotycząca możliwości uznania przedstawionego komisyjnego projektu
ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Mirosław Sekuła) za projekt ustawy wykonującej
prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1 Regulaminu Sejmu

Stosownie do art. 95a ust. 1 Regulaminu Sejmu, projektem ustawy wykonującym prawo Unii Europejskiej jest projekt ustawy mający na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Przedstawiony komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn przewiduje zniesienie warunku, od którego uzależnione jest zwolnienie od podatku od spadków i darowizn nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych przez małżonka, zstępnych, wstępnych, pasierba, rodzeństwo, ojczyma i macochę w drodze dziedziczenia. Ponadto, projekt przewiduje, że zwolnienie od podatku w przypadku nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych na podstawie darowizny lub polecenia darczyńcy ma być uzależnione od zgłoszenia właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego nabycia własności rzeczy lub praw w terminie miesiąca od dnia powstania obowiązku podatkowego oraz – w niektórych przypadkach – od udokumentowania otrzymania środków pieniężnych na rachunek bankowy lub przekazem pieniężnym.

Ponieważ opiniowany projekt ustawy nie wykonuje żadnego przepisu prawa Unii Europejskiej, nie ma podstaw, by uznać go, w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu, za projekt ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego
Akceptował: Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Lech Czaplą

Deskrytory Bazy REX: Unia Europejska, podatki, spadki, darowizny

PREZES
NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ
Joanna Agacka-Indecka

Warszawa, dnia 21 maja 2008 r.

Pan
Lech Czapla
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Dot. PS-117/08

W odpowiedzi na pismo z dnia 9 maja 2008 r. dotyczące komisyjnego *projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn* w załączeniu przesyłam opinię Naczelnej Rady Adwokackiej.

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

Data wpływu 26-05-2008

NACZELNA RADA ADWOKACKA

UL. ŚWIĘTOJERSKA 16, 00-202 WARSZAWA, TEL. 022 505 25 00, 022 505 25 01, FAX 022 505 25 08, E-MAIL: NRA@NRA.PL WWW.NRA.PL

THE POLISH BAR COUNCIL • CONSEIL NATIONAL DES BARREAUX • POLNISCHE RECHTSANWALTSKAMMER • ГЛАВНЫЙ СОВЕТ АДВОКАТОВ
REPRESENTATIVE OFFICE, "RESIDENCE BELLIARD", RUE BELLIARD 205, BTE 8, 1040 BRUSSELS / BELGIUM, TEL./FAX (+32 2) 280 31 30

NACZELNA RADA ADWOKACKA

ul. Świętojerska 16, 00-202 Warszawa
tel. 022 505 25 00, 022 505 25 01, fax 022 505 25 08
e-mail: nra@nra.pl www.nra.pl

Warszawa, 20 maja 2008 r.

Opinia Naczelnej Rady Adwokackiej
dotycząca: komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy
o podatku od spadków i darowizn

Po zapoznaniu się z komisyjnym projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn Naczelna Rada Adwokacka zgłasza uwagę, iż termin zgłoszenia nabycia własności praw i rzeczy majątkowych z art. 1 ustawy z projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn może być zdecydowanie za krótki i powodować utratę uprawnień.

Termin ten winien ulec wydłużeniu, co najmniej do 4 miesięcy. Byłoby to zgodne z regulacją zobowiązania do przedstawienia deklaracji podatkowej za rok ubiegły do kwietnia następnego roku.

Poza tym Naczelna Rada Adwokacka nie zgłasza uwag do projektu.

CZŁONEK ZARZĄDU
Zbigniew Hockuba

Warszawa, 27 maja 2008 r.

GP-NZ-MJ-070-1/08/ 1044/2008

Pan
Lech Czapla
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie,

W nawiązaniu do pisma z dnia 9 maja 2008 r. (znak PS-117/08) dotyczącego *komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn* uprzejmie informuję, że Narodowy Bank Polski nie zgłasza uwag do powyższego dokumentu.

Zbigniew Hockuba
CZŁONEK ZARZĄDU
Narodowego Banku Polskiego
Zbigniew Hockuba

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.
Data wpływu *27-05-2008*

PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 02.06.2008 r.

BSA I - 021- 65/08

Pan
Lech CZAPLA
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie el리트ne,

W odpowiedzi na pismo z dnia 9 maja 2008 r., Ps -117/08 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do **komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn.**

Z wyrazami szacunku

Prof. dr hab. Lech GARDOCKI

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

Data wpływu *04.06.08r.*

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW I ANALIZ
Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa

Warszawa, dnia 29 maja 2008 r.

U w a g i
do komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy
o podatku od spadków i darowizn

Proponowane nowe brzmienie ustępu 1 art. 4a ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jedn.: Dz. U. z 2004 r. Nr 142, poz. 1514 ze zm.) polega w istocie na skreśleniu ujętych w tym ustępie punktów 1 i 2 poprzedzonych słowem „jeżeli”. Taka redakcja przepisu oznacza zwolnienie wymienionych w tym przepisie osób od podatku od spadków i darowizn bez jakichkolwiek uwarunkowań. Jeżeli wobec tego proponuje się dodanie ustępu 1a, a ten określa wyjątek od reguły ustanowionej w wstępie 1, to wyjątek ten powinien być zasygnalizowany w tymże ustępie. W przeciwnym wypadku zachodzi sprzeczność między proponowanymi nowymi uregulowaniami.

Proponowane brzmienie nowego ust. 1a (w art. 4a) wymienia, jako źródło nabycia rzeczy lub praw majątkowych „polecenie”. Tymczasem polecenie w rozumieniu art. 893 k.c. to z woli darczyńcy obowiązek oznaczonego działania lub zaniechania. Taki obowiązek, pozbawiony zresztą – w odróżnieniu od darowizny – charakteru świadczenia, nawet w razie spełnienia, byłby trudny do oszacowania, a w wielu przypadkach byłoby to zgoła niemożliwe. Jeżeli nawet traktować omawiane polecenie w kategoriach ekonomicznych, to jego znaczenie w zakresie wymiaru podatku może być tylko marginalne. Odrębnym zagadnieniem jest to, czy polecenie może być w ogóle uznawane jako forma przysporzenia darmego w kontekście art. 888 kc i tytułu zmienionej ustawy.

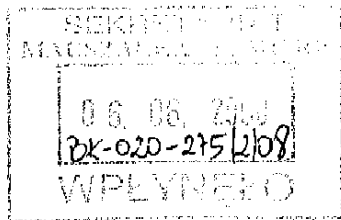

KRAJOWA RADA
RADCÓW PRAWNYCH

00-478 Warszawa • Aleje Ujazdowskie 18 lok. 4
tel./fax: 022 622 05 88, 622 84 28;33 • e-mail: kirp@kirp.pl • NIP: 526-10-43-011

L.dz. ⁵⁶⁷ /OBSiL /2008

Warszawa, dnia 26 maja 2008 r.

Szanowny Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W nawiązaniu do przesłanego do Sejmu przy piśmie z dnia 16 kwietnia 2008 r. przez Komisję Nadzwyczajną „Przyjazne Państwo” projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn - uprzejmie zawiadamiam, że Krajowa Rada Radców Prawnych nie zgłasza uwag do tego projektu.

Dariusz Satajewski

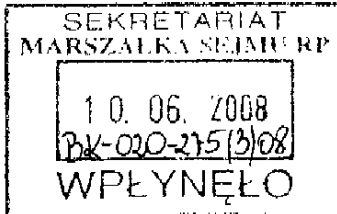
Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych
Dariusz Satajewski

FORUM ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Bydgoszcz, 06 czerwca 2008 r.

L. Dz. FZZ.IV/465/06/06/08

Szanowny Pan
Bronisław Komorowski
MARSZAŁEK SEJMU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dotyczy: projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn (BK-020-275/08)

Forum Związków Zawodowych pozytywnie opiniuje przekazany projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn.

Z poważaniem

Forum Związków Zawodowych
Przewodniczący
Wojciech Szustarski

